

† CASIAN

din darul lui Dumnezeu, Arhiepiscop al Dunării de Jos,

*Preacucernicilor și preacuvioșilor părinți,
cuviosului cin monahal*

*și binecredincioșilor creștini din Eparhia noastră,
har, milă, pace, bucurie duhovnicească și sănătate
de Sfintele Sărbători ale Nașterii Domnului,
Bobotezei și Anului Nou, iar de la smerenia noastră,
arhierescă binecuvântare.*

Iubiți frați și surori în Domnul,

În această zi, cu adevărat măreață și sfântă, luminoasă și izvorâtoare de adevărată bucurie lăuntrică, noi, toți creștinii „*umblăm și colindăm*“ și pe Domnul lăudăm, pe „*Domnul cel Preabunul/Căci ne-a adus iarăși Crăciunul*“¹. De fapt, ne-a adus și nouă, celor de astăzi, aceeași atmosferă lăuntrică, de acum două mii de ani, de la Peștera din Betleem, încât timpul se comprimă și devine spiritual. Un „ieri“, de acum două milenii, devine o verigă de aur a credinței spre un „astăzi“ duhovnicesc, pentru că Domnul Iisus Hristos este, în același timp, și Prunc dumnezeiesc, „*mititel și-nfășeșel/în scutec de bumbăcel!*“.

Mai mult, în aceeași luminoasă întâlnire cu Pruncul „Dumnezeu adevărat din Dumnezeu adevărat“², Betleemul se așază, spiritual, atât de aproape de noi, până când noi înșine devenim

---

1. Colind.

2. Crezul, art. 6.

„case și palate și peșteri“ în care „Domnul va (dorește – s.n.) să Se nască“³.

Aceste forme autentice de participare la evenimentul Nașterii Domnului, „singurul nou de sub Soare“, devin mai curând întâlniri concrete în noi și între noi cu Fiul lui Dumnezeu.

Omul, „icoana lui Dumnezeu pe pământ“⁴, pierde, în timp, apropierea, comunicarea și comuniunea cu Părintele său ceresc. El devine măsură a propriilor sale limite. Se înstrăinează de iubirea călăuzitoare spre bucurie și împlinire, acceptă rătăcirea și singurătatea și, astfel, pacea, ordinea și armonia cedează locul dezbinării, urii, violenței și morții, toate ca plată a libertății folosite greșit spre distrugere, din pricina păcatului⁵.

În această stare a omului căzut intervine Dumnezeu-Părintele, Care „așa de mult a iubit lumea, încât pe Fiul Său Cel Unul Născut L-a dat, ca oricine crede în El să nu piară, ci să aibă viață veșnică“⁶.

„Acela «prin care toate s-au făcut»⁷, **El Însuși S-a făcut ceea ce a făcut** (s.n.) pentru a reface, a ridica făptura Sa din căderea ei, din pătimirile ei, din păcat, stricăciune și moarte, El «rămânând ce era, S-a făcut ce nu era»: **om** (s.n.)! Și numai așa, ca Dumnezeu și Om în același timp, ne poate ridica, ne poate oferi, ne poate împărtăși înfierea, îndumnezeirea. **De aceea, numai prin El, prin Hristos, este cu putință salvarea umanității** (s.n.)“⁸.

---

3. Colind.

4. Sf. Ioan Damaschin, *Dogmatica*, Editura I.B.M.B.O.R., București, 2005, p. 214.

5. Romani VI, 23.

6. Ioan III, 16.

7. Ioan I, 3.

8. Părintele Galeriu, *Tâlcuiri la marile praznice de peste an. 22 de modele omiletice*, Editura Anastasia, București, 2001, p. 8.

În limba română, Nașterea Domnului se mai numește „Crăciunul“. Cuvântul provine din limba latină: „creatio“, care înseamnă „creație“. Sensul profund, duhovnicesc al cuvântului este *renașterea omului decăzut și îndepărtat de Dumnezeu*. Deci, este o nouă creație spirituală a omului decăzut din iubirea Părintelui ceresc. El se redresează prin înomenirea Fiului lui Dumnezeu, ca fiu reînfiat și înnobilit spiritual. Sfântul Atanasie cel Mare ne dezvăluie, de asemenea, taina minunată a împărtășirii omului din darurile cerești ale lui Dumnezeu. Precum Fiul lui Dumnezeu S-a înomenit, tot astfel omul, înfiat și înnobilit după har, se îndreaptă spre ținta finală: îndumnezeirea! „*Dumnezeu S-a făcut Om, ca pe om să-l îndumnezeiască*“.

„Adevărata cale a înfierii noastre divine e tocmai taina Crăciunului, calea adevărată și unică, Dumnezeu coboară pe pământ și îl înalță pe om. «Își ridică chipul cel mai înainte căzut». Înălțarea omului se face prin smerenia lui Dumnezeu, Care coboară la noi, Care Se face și om. Doamne, (câtă) lumină infinită, pătrunde în conștiință când te faci părtaș unei asemenea înțelegeri și chemări, să recunoști că Fiul lui Dumnezeu Se face Fiul Omului, pentru ca noi, oamenii, din **orice stare ne-am afla, să putem deveni fii ai lui Dumnezeu, fii ai luminii, fii ai iubirii...!** (s.n.)“⁹.

Asemenea convingeri, profunde și sincere, mărturisite de la frageda tinerețe, ne arată și o fiică duhovnicească, prea devreme plecată, prin jertfă, din lumea aceasta către cea frumoasă, a Împărăției Domnului Iisus Hristos, oferindu-ne o perspectivă creștină asupra vieții trăite cu sens, chiar și în lumea noastră prea adesea dezorientată și secularizată.

---

9. *Ibidem*, p. 9.

„Nimic nu se compară cu frumusețea și lumina acestei sărbători ce ne amintește că Domnul Iisus Hristos este pentru noi **lumină de speranță, flacără veșnică** (s.n.). Cu scopul de a ne încălzi sufletele «**în iarna vieții**» (s.n.), minunea Nașterii Domnului este cel mai bun lucru ce ni se putea întâmpla nouă, oamenilor! Și nu în fiecare an ar trebui să ne arătăm pentru aceasta recunoștința, ci în fiecare clipă ce trece, ca o bătaie din palme, ca o fâlfâire de aripi“! **Pe Domnul** (s.n.) L-aș primi în inima mea, unde L-aș încălzi cu sufletul și L-aș păstra acolo pentru totdeauna“¹⁰.

Aceeași mărturie a eliberării omului de rău, de păcat și de moarte prin Întrupare, ne oferă și Sfântul Irineu al Lionului, în sec. II: „*Fiul unește omul cu Dumnezeu și realizează comuniunea lui Dumnezeu cu omul, căci altfel noi n-am fi avut nicio altă modalitate de a primi acces la nevinovăție, dacă El n-ar fi venit la noi*“¹¹.

Iubiților,

Iată, doar o parte din bogăția niciodată cunoscută în întregime a Tainei vieții veșnice! Nașterea Domnului – Crăciunul – este Taina Vieții! Este viața văzută, trăită, înțeleasă și prețuită ca taină. Taina este însăși rațiunea, profunzimea, adevărul și esența vieții de aici, de pe pământ, cu deschidere luminoasă spre Veșnicie.

---

10. Valentina Florea, absolventă a Colegiului Național „Vasile Alecsandri“ – Galați, text publicat în periodicul eparhial „Călăuza ortodoxă“, nr. 145/2000, p. 17. A plecat intempestiv din lumea aceasta, în stare de jertfă, la clubul „Colectiv“, în 2015, dar prin ceea ce a lăsat, măcar și acest text mistic și filocalic, ea trăiește în lumina eternă a Vieții!

11. Irénée de Lyon, *La gloire de Dieu c'est l'homme vivant*, Les Edition du Cerf, Paris, 2016, p. 68.

Nașterea Mântuitorului, Prunc dumnezeiesc, oferă în smerenia, în simplitatea, în singurătatea, în unicitatea Peșterii din Betleem, accesul omului la Dumnezeu, pe cea mai scurtă, mai precisă și mai sigură cărare: copilăria, prin puritatea și nevino-văția pruncului.

Astfel vom înțelege, mai adânc, mai adevărat, mai convingător, sensul acestei sărbători. Este o șansă de a redobândi și noi pruncia sufletească a existenței noastre omenești. La această măsură – starea de puritate – se împlinește în realitate, cu fiecare dintre noi, chemarea Mântuitorului pentru a-L înțelege, a-L primi și a-L invita și-n suflete, și-n case, și-n viață, și-n lumea aceasta: „*Cine nu va primi Împărăția lui Dumnezeu ca un copil, nu va intra în ea*“¹². **Aici este adâncul Tainei!** Domnul restabilește Împărăția lui Dumnezeu în spațiul interior al persoanei deschise spre El, care devine și ea „palat, casă și templu“ în care locuiește „Cel neîncăput și Dumnezeu“. Tainic, Fiul lui Dumnezeu oficiază pe „altarul“ inimii noastre „Liturgia“ iubirii, a iertării și a înfierii. Astfel, „*cei curați cu inima (...) vor vedea pe Dumnezeu*“, iar făcătorii de pace „*fiii lui Dumnezeu se vor chema*“¹³.

De aceea, Fiul lui Dumnezeu devine Fiul Omului, iar fiii oamenilor, care-L primesc și-L iubesc, devin și ei, după har, fiii lui Dumnezeu! Acesta este mesajul Nașterii Domnului pentru umanitate, pentru noi, creștinii, în special!

Mai precis, așa s-ar cuveni să interpretăm și să trăim creștinește acest eveniment mult mai important decât un repaus din oboseala activităților de zi cu zi, decât darurile omenești sau decât vizitele în locuri alese ale lumii.

---

12. Marcu X, 15.

13. Matei V, 8-9.

Observăm, preaiubiți părinți și păstori de suflete, împreună cu frații și surorile din comunitățile noastre, cu toții, uneori tendința de îndepărtare de iubirea lui Dumnezeu, de Biserică – Maica bună, iertătoare și mângâietoare. Ne aflăm într-o etapă chiar a înstrăinării de noi înșine, de datinile creștinești și de obiceiurile identitare, de valorile și de modelele sacre, dar și de bucuriile menite a ne readuce la starea de fericire, de odinioară, în familie, care actualiza atmosfera sacră a Peșterii Betleemului. Nu întâmplător, la noi, la români, Betleemul – „Casa Pâinii“ – este „Colo jos“, deci, foarte aproape, iar viața creștinului bun, ca pâinea, de sfintele sărbători era o transpunere a Evangheliei Nașterii Domnului în viul viețuirii „de la tinerețe până la bătrânețe“. Dar oare cât din bogăția datinilor, rugăciunilor, postirilor, faptelor bune și bucuriei străbunilor se poate regăsi în casă, pe uliță și în sufletul creștinului?! Un colind străbun readuce această trăire sacră a Nașterii Domnului la timpul prezent:

*„Dumnezeu S-a așezat,
Trei inele I-au picat
Și le-a dus în depărtare
Să le-așeze la hotare,
Unu-n Țara Nilului,
Altu-n a Iordanului,
Altu-n Țara Românească,
Moșie dumnezeiască,
Unde Domnul va (dorește, s.n.) să Se nască!“.*

Cum se știe, străbunii noștri nu erau atât de preocupați de a avea mai multe bunuri, ci de a fi ei buni, de a fi în măsură să transmită spiritul, bogăția și darul lăuntric, sufletesc, de fapt autentica avere a umanității. Așa au dăinuit! Așa trăiesc și acum

în noi și prin faptele noastre de credință, de iubire, de filantropie și de bucurie! „*Tot moș era și-n vremea lor, bătrânul Moș Crăciun!*”¹⁴.

Ei se bucurau să se ofere, nu să li se ofere. Ei erau darurile neperisabile și însuflețitoare, din care se nasc atât stările sufletești: armonia, pacea, bucuria, generozitatea, iertarea, cât și frățietatea și buna conviețuire cu semenii de aproape și de departe.

Fără a idealiza doar înaintașii, este timpul să observăm tendința contemporanilor, a noastră, a tuturor, de a deplasa excesiv accentul sărbătorii sacre a Nașterii Mântuitorului de la adevăratul ei scop, care este ridicarea, înnobilarea și împăcarea noastră cu Dumnezeu, cu noi înșine și cu semenii, spre o excesivă direcție consumistă, materială, lumească.

Astfel sărăcim interior, ne însingurăm și ne îndepărtăm de leagănul existențial – familia, precum și de obiceiurile moșilor și strămoșilor noștri. Uităm de cadrul cel mai potrivit pentru a-L întâlni pe „*Dumnezeu Cel mititel, în scutec de bumbăcel*”¹⁵, de atmosfera cerească a bucuriei, de colindele unice și nemaîntâlnite la alte popoare, de pacea și de binefacerea postului curățitor de păcate și de boli, dar mai ales de iertarea necondiționată a semenului, pentru a ne împărtăși din preaplinul iubirii. Prin Nașterea Sa, Domnul Hristos ne arată iubirea, care „*toate le suferă, toate le crede, toate le nădăjduiește, toate le rabdă*”¹⁶. Acesta este darul esențial de Crăciun: a ne reșeza pe temelia statornică a vieții, a tradițiilor sacre, a culturii, a civilizației, a istoriei, a limbii, a bunătății și a filantropiei.

---

14. Colind.

15. Colind.

16. I Corinteni XIII, 7

Preaiubiți frați creștini,

Cu aceste mirifice, candido și purificatoare daruri spirituale primite de noi toți la Nașterea Domnului avansăm în iubire, ne luminăm lăuntric și redescoperim, în mod înțelept și folositor, bogăția sufletului, pe care o împărtășim și celor din jur. **Sanc-tuarul unde s-au păstrat aceste forme simple, purificatoare și pline de noblețe interioară, creștină și umană, este prima noastră biserică domestică – familia!** Nu se putea concepe odinioară sărbătoarea Crăciunului fără întrunirea familiei. Acolo se petreceau datinile pline de sfințenie, asemenea celei din sfântul lăcaș: rugăciunea, faptele milosteniei, postul, spovedania, spre curățirea lăuntrică, și apoi cele pentru înfrumusețarea locuinței sau înnoirea hainelor, ca semne ale intrării în lumina și în duhul sărbătorii!

Satul, localitatea, ulițele răsunau de armoniile îngerești ale colindătorilor, iar venirea preotului în casă, cu sfânta icoană, se trăia ca și un pelerinaj de la Betleem spre inimile creștinilor! Din toate acestea izvora așteptarea participării la Sfânta Liturghie, pentru împărtășire, ca apoi să se „oficieze“, în fiecare familie, datina dăruirii de bunuri, începând cu cei mai săraci și continuând cu cei dragi. Nimeni nu era exclus de la agapa comunitară a Crăciunului.

Aceste suave amintiri, din fericire, renasc, iată, în zilele noastre, prin mai buna implicare a slujitorilor și credincioșilor în reșezarea acestor rânduieli sacre de Crăciun, spre binele tuturor, în familie, în școală, în societate.

Multe familii tinere se întorc la înțeleșurile creștine ale vieții, pe care le transpun înțelept, în viul bucuriei comunitare, în ciuda provocărilor modernității, stopând astfel unele din prea multele exemple ale înștrăinării de lumea valorilor morale și a egoismului consumist și distrugător.

La aceste semne ale speranței și renașterii familiei pe pilonii sănătoși ai iubirii lui Dumnezeu, contribuie mult educația creștină.

Educația creștină în familie, în școală, în biserică și în societate este cea mai valoroasă investiție, nu numai în viitorul copiilor, ci și în siguranța omenirii, tot mai tulburată de agresivitate, de boală, de violență și de moarte, care nu ocolește nici copiii – „icoanele“ cele mai reușite ale Împărăției lui Dumnezeu de pe pământ!

Cu credința puternică în mila Mântuitorului pentru frații Săi mai mici, copiii și tinerii, în general, Sfânta noastră Biserică, prin slujitorii, prin părinții și dascălii creștini propune ample programe educaționale în familie, în școală, în lume. Anul ce-l încheiem este un exemplu viu și convingător al eforturilor tuturor forțelor binelui din Biserică și din societatea noastră pentru educația creștină sănătoasă. **De la familie, de la școală, de la parohie până la Sfânta Patriarhie am beneficiat, cu toții, mici și mari, de șansa unică de a fi „absolvit“ un an la Școala vieții creștine – cu tinerii și pentru tineri! Am învățat și am primit de la ei extrem de multe îndemnuri, am asistat la fapte cu adevărat extraordinare ale comuniunii și solidarității lor, împreună cu tinerii ortodocși din toată lumea poftiți la București de Preafericitul Patriarh Daniel, într-o unică familie! Ce lecție de redresare a lumii prin educația creștină! Tinerii în Biserică au devenit tinerii Bisericii, iar Biserica a redevenit școala lor iubită, cercetată și întărită!** Cum să nu ne bucurăm de Crăciun auzind, văzând și cunoscând aceste luminoase mărturii, care actualizează și Evanghelia și Betleemul. Tinerii colindă acum în mai toate sfintele locașuri și, astfel, glasuri de îngeri, pe melodii cerești, Îl aduc în sufletele și în inimile noastre pe Mântuitorul! Toți ne înălțăm deasupra

griilor mărunte și ne îndreptăm unii către alții în cea mai frumoasă clipă a iubirii și a frățietății! Iată o astfel de mărturie din Eparhia noastră: **„Sunt pregătit de Familie, de Școală, dar înălțat spre cer de Biserică”**¹⁷.

Să-i ascultăm, să-i urmăm, să-i sprijinim, să-i ocrotim pe copiii și tinerii noștri și, astfel, să pregătim pentru noi toți Betleemul sufletesc, singura bucurie din care renaștem ca oameni buni și în țară și în lume! **„Tinerii înprospătează de Crăciun (și nu numai – s.n.) atmosfera în biserică, ei fiind tineretea credinței”**¹⁸.

„Aici e taina salvării! Numai asemenea (oameni – s.n.) nevinovați își pot deschide integral și inimi, și case, și palate. Ei nu au ce ascunde, iar ei ajung la conștiința și convingerea în duhul Pruncului Sfânt că nu puterea armelor va birui în veci, nici arta diplomației... și că nici aurul singur nu va vindeca lipsurile și suferințele lumii”¹⁹.

Taina iubirii și faptele iubirii milostive și purificatoare ne vor ajuta, ne vor schimba direcția spre Hristos, spre Betleem – „Casa Pâinii” pentru cei fără de pâine, casa pentru cei fără de adăpost, a înțelegerii pentru cei neînțeleși, a ajutorării pentru cei neajutorați, a vindecării pentru cei bolnavi, a bucuriei pentru cei triști și a comuniunii în cele sfinte și înalte pentru toți cei marginalizați, triști, singuri și izolați.

Doamne, Iisuse Hristoase, Prunc dumnezeiesc, dă-ne și nouă astăzi, tuturor slujitorilor sfintelor altare de la parohii, filii, capele și mănăstiri puterea de a ne împăca cu Tine și cu toți frații, pe

---

17. Elevul Iancu Adrian, clasa a VI-a, în vol. *Tinerii în Biserică*, Editura Arhiepiscopiei Dunării de Jos, Galați, 2016, p. 5.

18. Elevul Brăileanu Tiberiu, clasa a V-a, în vol. citat supra, p. 5.

19. Părintele Galeriu, *op. cit.* p. 25.

care i-am supărat sau nu i-am putut ajuta ori sfătui, așa cum s-ar fi convenit! Apropie-i și pe dânșii de Tine și de noi, în unica familie creștină de la brazda binecuvântată a Dunării de Jos! Îți mulțumim, Mântuitorule, și pentru faptele credinței, ale iubirii filantropice, ale educației și bunătății îndreptate, cu generozitate către frații și surorile în suferințe, în boli și în lipsuri, sinistrați din Câmpia Covurluiului, prin slujirea frumoasă a preoțimii, a tineretului și a jertfelnicilor noștri creștini.

Dăruiește-ne de Crăciun, de Bobotează și la clipa pășirii – la miezul nopții – în Noul An, prin rugăciuni în sfintele lăcașuri, puterea „de a iubi, în loc de a fi iubiți, de a ierta, în loc de a fi iertați și de a sluji pe toți, în loc de a fi slujiți noi înșine“.

Așa să devenim, iubiților, „peșteri“ primitoare pentru cinstirea Pruncușorului Sfânt și Fiul lui Dumnezeu, dar și pentru toți frații Săi mai mici din această lume! Să fim, așadar, fiecare, un dar pentru fiecare, în toate familiile din satele, din orașele și din Arhiepiscopia noastră, din țara noastră scumpă și din toată lumea!

*„Și acum te las, fii sănătos
Și vesel de Crăciun,
Dar nu uita, când ești voios,
Creștine, române, să fii bun!“*

Al vostru de tot binele voitor
și către Domnul rugător,

† Casian,
Arhiepiscopul Dunării de Jos